

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

درویش وردک

۱۶ جنوری ۲۰۱۷

دوه شپیتیم مجلس (په توحید کی)

اتمه برخه

شیخ عبدالقادر (قَدَسَ اللهُ سِرَّهُ الْعَزِيزِ) وړاندی داسی وفرمایل:

(ای دخدای بنده) دژغورنی مخ به ونه وینی ترڅو دخدای په نعمتونو اعتراف ونکړی، په نعمتونو اعتراف کول بهدی توحید ته رهبری کړی، او توحید به له خدایه د غیروسره دپریکړون سبب وگرځی. څرنکه هغه خلک چی تل په مجادله او اعتراض کی دی درباندی گران دی؟ الهی حب اوشوق له اعتراض اوخرده گیری سره همغږی ندی. کله چی دحق محبت په کوم زړه کی پریووت، له مقدراتوڅخه باک اوویره نلری، محبت داعتراض دلیری کیدو موجب دی. هوبنیار اوسه چی ته دقیر مسافری، اوهرگام چی پورته کوی مقصد ته دی نیردی کوی.

یوه له بزرگانو څخه ویلی دی: « عارف له خدای سره بوخت دی، اودنورو د منلو او یاردولو اوددوی دذم اومدح په اندیبنه کی ندی.»

هرکله که دنفس هوازایله شوه، دخدای حب اوامربه یی ځای نیوونکی شی، اوهرکله که ددنیا حب له زړه کډه وکړه، آخرت به یی ځای ناستی شی، اوهرکله که دآخرت حب هم له زړه زایل شو، دخدای عزوجل قرب به ورته حاصل شی، اودهغی پواسطه ده چی آرامش به لاسته راوړی. پوه شه چی له دغی لاری نیمه یی دلمانځه پواسطه طی کیری، روژه به دی درگاه ته ورسوی، او انفاق اوصدقه به دی کورته وردننه کړی، پس دغه لاره په صبر اوصلاة اوانفاق اوله کتاب اوسنتوڅخه په پیروی سره طی کړه.

زه چی له دنیا اوآخرته تیرشوی یم، اوتاسوگورم چی هیڅ گټه اوزیان ستاسو په لاسو کی نشته، په هیڅ منع اوعطاباندی قادره نه یاست، خدای دی چی ټول کارونه دده قدرت په لاسو کی دی، څوک دگټی اویا تاوان سره نه مخ کیری، الا دخدای په اراده. اوچی دنیا ته می وکتل ترنظره می فانی اوتیریدونکی راغله، نوڅکه په هغی کی له پاتیکیدوڅخه بیزاره شوم، او آخرت می هم ترنظر تیرکړ او یوه گری می یی په هکله فکر وکړ، عیبونه یی راته څرگندشول، له هغی جملی څخه: مخلوق والی یی، اوداچی په هغی کی نفسی خواهشاتو اودنفس اوسترگود لذتونو وعده پکی شوی.

همداسی چی متعال خدای فرمایي: (وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُ) - «هغه څه چی نفس و غواری، اوسترگی تری لذت یوسی، په جنت کی موجود دی. سوره زخرف. ایه ۷۱» وروسته می له هغی هم لیری والی وکړ او یوازی مولاته خیرشوی اوددنیا اوآخرت پیداکوونکی ته وصل شوم.

هرکله که بنده متقی و، جهل به یی په علم، اودرویشی به یی په قرب بدله شی، په سکوت کی ذاکره دی، اوپه وحشت کی انس اوپه تیاره کی نورمشاهده کوی.

ای نفسه، هرکله که زما څخه په توحید سره راضی شوی، اودغیرو علایق دی له منځه یوورل، اوپرته دحق له ذاته دی یوه گوله هم پیدانکړه، له تاسره سازگار یه، اوله دی څخه په غیرصورت سوگندیادوم، چی نه به وخورم اونه به وڅنم، اوپوهیرم چی که هروخت پدی حال مرشم نو دحق عزوجل خواته به په الوتوشم.

ددین دیوالونه نریدلی، دهغی دبنسټ ایبنوونکی خواته داستغاثی لاسونه نه اوچت کیږی، ددین دیوالی اونهرابه وچی شوی، دخدای پرستش نه ترسره کیږی، اوکه بندگی هم ترسره شی نو دریا اونفاق له مخی وی، څوک دی چی ددی دیوالونو په رغولو کی مرسته وکړی؟ څوک دی چی وچ شوی نهرونه لایروبی(بیخ کندنه) کړی؟ څوک داهل نفاق په نابودی کی پیشگامه اوسی؟

له حسن بصری رحمة الله علیه څخه روایت کوی چی ویلی یی دی: (که عالم زاهد نه وی نو دزمانی داهل لپاره عقوبت(عذاب) دی، وپوښتل شول ولی دزمانی داهل لپاره عقوبت دی؟ ځواب ورکړل شو، ددی لپاره چی پرته له اخلاصه خبری کوی، اوپرته له عمله امرانهی کوی، نوڅکه وینایی دخلکو په زړو کی ځای نه نیسی، اوری اونه یی پکاروی، پس ددین ورائی اودتولنی فساد له دی قضیبی څخه دی، نوڅکه په محصلینو اوداسلامی تولنی په ریښتینو راهبرانو واجب دی چی په خلوص نیت سره اوپه الهی احکاموپه بنایسته عمل سره نوروته ارشاد وکړی، اوددین اواخلاقو له فساد څخه مخنیوی وکړی.

هرکله که زره دعلم په نورروښانه شو، په هماغه نورسره دمعاصیو اورهم مرکوی، همداسی چی دمومن نورپردوزخ دتیریدوپرمحال دهغی اور مرکوی.

وایی: گوشه گیری دنفس اوشهواتوسره دمخالفت موجب دی، ځکه که نفس دلاری رفیق وی نوتوفیق لاس ته نه راځی، همدارنگه هوی او هیله دگمراهی سبب گرځی، شهوات دهورنیاری سترگی رندوی، هوی او هوس له ځانه لیری کړه، ترڅوپه خلوت کی دریبنتینی مونس څرک ومومی. حواریونوعیسی علیه السلام ته وویل: اکبر علم مونږ ته رازده کړه، وفرمایل: اکبر علم دخدای دی اوپه قضاء یی رضا اودده حب په زړه کی ځای کول.

ولی دزندیقانو صفت دادی چی په خلوت اوتنهایی کی په معصیت لاس پوری کوی، اوپه جلوت اوظاهرکی په عبادت لگیا اودسوءعاقبت څخه هم ځان په امن کی بولی.

وای پرتا! روزی دخدای له لوری معینه ده اوپه مناسب وخت کی به ورسیری، مثلاً که یوکس په خراسان کی مرشی اویوازی یوخیل په عراق کی ولری، او هغه مری پرته له دی څخه بل وارث ونلری، بالاخره به هغه مال وارث ته ورسیری، تاسو خبرنه یاست، ټولی خبری مو دخوراک اوڅښاک اواغوستلوپه هکله دی، پداسی حال کی چی زمونږ دنده بل څه دی. رشد موندلی زره دمادیاتو حب له ځانه باسی، ترڅوخدای ته راوگرځی. هرکله که دنورو حب اوبغض سات په زړه کی ځای ونیو، که هغه په هوی او هوس مبتنی وی، عاقلانه ندی، باید دهغه حب اوبغض دکتاب اوستنو په تله وتلی، که دمهوراوکین دشرعی مطابق و، غوره دی، اوکه نه باید په ځان کی بیا کتنه وکړی. هرکله که دزره په کتاب اوستنو عمل وکړ، قرب ته به ورسیری، اوهرکله که مقرب شو، دعلم مقام ته رسی، اودعلم په نوربه حق اوابطل، اورحمانی اوشیطانی اعمال سره بیل کړی، دخپل قرب مقام به دحق پروراندی، اودحق عنایت به دخان په هکله پکی گوری، تل دباطنی نشاط په حال کی دی، اوپرمخلوق دخالق دعنایاتو دخربدارپه صورت به وگرځی، چی رانیسی یی اوپرخلکویبی ویشی.

وايي: سړی سقظی (رحمة الله عليه) به جنید (رحمة الله عليه) تل موعظی ورکولو ته هڅوه، ولی هغه ځان غړوه، ترڅو یی پیغمبر اکرم (صلی الله علیه وسلم) په خوب ولید او هغه حضرت نوموړی خبر وکولو ته مأمور کړ، کله چی سړی هغه ولید ورته وویل: زما وینا دی نه منله ترڅوی درته امر وکړ.

وای پرتا! ته نورو ته پند ورکوی، ولی داعمالو (صحیفه) دی توره ده. پوه شه چی په ځمکه او آسمانوکې پرته له خدایه څوک نشته چی دامیدکولو پښایسته وی او یایی له قهره څخه ویره ولرل شی.

یوه له بزرگانو څخه یی وپوښتل: آیا خدای وینی؟ ځواب یی ورکړ: که یی ونه وینم نو خپله ځایگاه له منځه وړم، وویل شول څرنگه هغه وینی؟ وویل: سترگی وتره او په زړه سره مشاهده وکړه، صفات او احسان اولطف به یی وگوری.

صوفی دباطن له صفا څخه دی، صاف زړه دبنده او خدای ترمنځ سفیردی، صوفی صفاء ته نه رسیری ترڅو درسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) په خوب کی وینی چی هغه ته امر او نهی کوی، پدی حال کی دی چی دصوفی زړه او باطن مصفا کیری، اولاس دنبی په لاس کی دقرب دباب خواته په خوځښت کیری.

یوه له بزرگانو څخه ویلی دی: کله چی بنده دخدای اطاعت وکړ، ورته به پیژندنه (شناخت) عطاشی، او که یی عصیان وکړ نودغه پیژندنه له ده څخه نه سلب کیری، ترڅو دقیامت په ورځ دده پرضد شاهدی ورکړی. کله چی دخدای یاد دمومن په زړه کی تیرشو، دده سترگی، غوړونه او غوښتنه یی دخدای دحب په لوری کیری، له دنیا و آخرت سره پریکړون کوی، او یوازی وجه الله ته خیر کیری، موسی (علیه السلام) له خدای څخه و غوښتل چی ماهغه څه ته رهبری کړه چی زما دنجاح سبب وگرځی، ځواب یی واورید، تاځانته رابولم، موسی علیه السلام بیا سوال تکرار اوبیایی همداځواب واورید، او ترڅلور و مرتبوی خپله غوښتنه تکرار کړه، اوځواب همداو. ترڅو چی دوجود الوتونکی (مرغه) دشریعت په قفس کی ونه ساتی، او دکتاب اوستنوپه وزرونو په الوتورانشی، اودفضل او احسان له دانی یی ټولی نکړی، او هغه په هرڅیز لوړونه گڼی، دقرب انتظار مه باسه. (النَّاسُ نِيَامٌ، اِذَا مَاتُوا اِنْتَبَهُوا) - «خلک په خوب کی دی، او چی مړه شی نو بیداره کیری.» هغه څومره بدسړی دی چی وروسته له مرگه رابیداریری! پښایسته ده چی فقیر په قناعت سره خو وکړی، اوځان په عفت سره سنگار کړی، ترڅو حق ته واصل شی او دصدق په گامونو دحق دقرب باب ته ورسیری، له دنیا و آخرته گریزان وی، اودحق دعنايت او الطافو پسی لارشی، اودانبیواو اوفراشتگانو اوصالحینو سره همدمه شی.

ای زړه مریو، دنیا و آخرت ته سترگی نیولو تاسو په بندوکړی یاست، راوگرځی او آرزو اوامل لنډ کړیو اولاسونه دحق دالطافو په لمن کی واچوی، هرڅومره چی دخدای ویره په زړه کی ولری، دقرب مقام مونور هم متحقق کیری.

(ای دخدای بنده) دخلکو دمنفعت باب پر مخ وتړی، ترڅو دحق دعنايت درگاه پر مخ پرانستل شی.

له دی خبرو وروسته بزرگوار شیخ (رضی الله تعالی عنه) په مبارکوپښو ودرید، بنی اوکین خواته یی کتل اولاسونه به یی په مبارکه سینه راکشول، بیا کښیناسته اووی فرمایل: ای کوردله، دی پرانیستی درگاه ته ننوزه، دا دوه بابه دی، پرانیستی او ترلی، پرانیستی باب ته مخ واره، دغه پرانیستی باب دمحمّدی (صلی الله علیه وسلم) دشریعت باب دی، اودده دسنتو دپیروی باب، دهغی په پیروی سره له سببه تیرشه اومسبب ته وصل شه. کسب درسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) سنت دی او توکل یی حالت. لاس په توکل پوری کړه اوځان خدای ته وسپاره، چی خدای درته کفایت کوی، پورته کوی دی، او هغه څه چی هیله یی نلری درته عطا کوی. (وَاللّٰهُ يَعْزِمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) - «خدای پاک پوهیری او تاسو نه پوهیری. سوره نور. آیه ۱۹» ځان دده دمقدر اتوپه څپوکې لاهو کړه، هرچیرته چی ولویری، راپورته به دی کړی، دخدای فضل به دی لاس نیوونکی شی، هرځای ته چی وگوری نو وجه الله به وینی، دحق قرب او انس اورافت به یی وگوری.

دغنی اوبی نیازه مثال دالهی الطافو په اثر دهغه رانده دی چی ورته په لوبنی کی خواړه راوری، اودی پوه نه وی چی له کوم ځایه راوړل شوی، دهغی دلوری په موندلو پسی کیری، همداچی هغه یی وپیژانده نور ټول لوری په مخ تړلی بولی،

پس هرکله که بنده خدای وپېژانده، اوپوه شو چی هغه معطی دی، لاسونه به دده دعنايت په لمنه کی ټینگ کړی اوله نورو به بیل شی.

ولی ستا معشوقه ستا نفس دی، که پوهیدای چی هغه ستا دښمن دی اوتابه ووژنی، له هغی سره به په مخالفت راولارشوی وای اوله خورو اوخکلوبه دی منع کړی وای، اوپرتله له ضروریاتوبه دی هغه ته عنایت نه کاوه، ځکه هغه دهمدی وردی.

ستالپاره گوشه گیری مناسبه نده، بلکه ستا مصلحت په دی کی دی چی دخلکو ترمنځ اوسی. تالره هغه مقام نشته چی دخدای په اسرارو خبرشی، ځکه هغوی چی په اسرارو وقوف مومی، لال گرځی. څوک چی درازپه پټ ساتلو نوی توانا، له خلکو لیری والی کوی، اوځای بی غارونه اوبیابانونه وی، څوک چی نشی کولای دظاهرحک اوباطن علم ترمنځ اجتماع حاصل کړی، دشدت اورنځ متروکه پری نازلیری.

وای پرتا! ددنیا اوآخرت په طلب کی یی، دمحببت ادعاکوی؟ ای نادانه، دخدایی حب مدعی یی اوله ده غواری چی رنځونه له تالییری کړی، اوپرځای یی گټه اوراحت درته وښی!! ته ددوستدارانوڅخه نه یی، ته دنفس او هوئی اوشهوت بنده یی، زمونږسره محکونه اونقادان اوماهره صرافان شتون لری چی غل اوغش ښه سره بیلوی. ای مدعی ته څه وایی؟

دعا اوکلام هریو خپل ځای لری، اوسکوت اوخوله نه پرانیستل اوسترگی پټول دتقوی نښانه ده. چیرته دی هغه عامل چی ته ورسره همناستی شی؟ دراستانو ورځ تربلی عبادت یی ډیریری، اودحق دنعمتونو پروراندی یی دشکرژبه اورډیری.

دشکر اقتضاء داده چی له حلالو څخه هم په اندکو قناعت وکړی، پس له دی حلاله رزقه هم څه راکم کړه، ځکه که زیاده روی دی وکړه ممکنه ده چی دمسلمینو ترمنځ په شریکه مباح واورى، اومباح هم ممکنه ده په شېبه باندى ختمه شی، اوبالاخره شېبه په حرامو بدله شی، اوحرام به دی اورته واستوی.

زاهد هغه دی چی په حلالو هم حریص نه وی، اوپوه شه چی زهد اولیری والی له حرامو واجب دی. خپله اراده اوغوښتنه خدای ته تسلیم کړه، ځکه دحق پروراندی دارادى اواختیار ترک دمحببت له شرطونو څخه دی، اوهرکله که دخدای په اراده ژبه دی په وینا راغله اوغورو دی واوریده اواوسترگی دی پرانیستل شوی، دحق الطاف او اکرام به دی لوری ته راتویى شی، ټول به دی په خدمت کی قرار ونیسی، اوخدای به درحمت په سترگو درته وگوری.

(وَمَا تَأْكُمُ الرَّسُولُ فِخْدُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ، عَنْهُ فَأْتَهُوا) دخدای اوامر ترسره کړه اوپه هغی عمل وکړه، پدی لاره کی زه اومونږ شتون نلری، هغه څه شتون لری چی یوازی ووايي: ته، ته، (هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ).

«ربنا آتانا فى الدنيا حسنة وفى الآخرة حسنة وقتنا عذاب النار» آمین.